Lietas arhīva Nr. KA05-0100-23/7
ECLI:LV:VAT:2023:1003.11087022719.9.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Valmierā 2023. gada 3. oktobrī
Vidzemes apgabaltiesa:
tiesas sēdes priekšsēdētājs Alvis Melbergs
tiesnese Guna Krieviņa un tiesnese Elfa Driba,
piedaloties prokuroram Antonam Vitkalovam
un aizstāvim Jānim Davidovičam,
izskatīja atklātā tiesas sēdē apelācijas kārtībā krimināllietu, kurā /pers. C/, personas kods /personas kods/, tiek apsūdzēts Krimināllikuma 175. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, sakarā ar apsūdzētā /pers. C/ iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas tiesas 2022. gada 8. novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

Ar Rīgas pilsētas tiesas 2022. gada 8. novembra spriedumu /pers. C/ ir atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175. panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz pieciem mēnešiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu /pers. C/ ir noteikts galīgais sods pēc kopības ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2022. gada 7. aprīļa spriedumu, piespriestos sodus daļēji saskaitot, proti, brīvības atņemšana uz vienu gadu. Pēc spriedumu kopības noteiktajā brīvības atņemšanas soda laikā /pers. C/ ir ieskaitīts izciestais sods pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2022. gada 7. aprīļa sprieduma, proti, ieslodzījuma pavadītais laiks no 2017. gada 10. janvāra līdz 2017. gada 11. janvārim un no 2022. gada 2. maija līdz Rīgas pilsētas tiesas 2022. gada 8. novembra sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Ar Rīgas pilsētas tiesas 2022. gada 8. novembra spriedumu drošības līdzeklis /pers. C/ nav izraudzīts.

Ar Rīgas pilsētas tiesas 2022. gada 8. novembra spriedumu no /pers. C/ par labu /pers. D/ ir piedzīta kaitējuma kompensācija 640 EUR. Tāpat ar minēto spriedumu /pers. C/ ir atbrīvots no procesuālo izdevumu samaksas par aizstāvja sniegto juridisko palīdzību, bet krimināllietā esošie divi kompaktdiski ir atstāti glabāties pie krimināllietas materiāliem.

Ar Rīgas pilsētas tiesas 2022. gada 8. novembra spriedumu /pers. C/ ir atzīts par vainīgu un sodīts par svešas kustamas mantas slepenas nolaupīšanas (zādzības) izdarīšanu.

Saskaņā ar Rīgas pilsētas tiesas 2022. gada 8. novembra spriedumā norādīto /pers. C/ 2019. gada 27. februārī ap plkst. 16.30, atrodoties sporta kluba /Nosaukums/ telpās, /adrese/, slepeni nozaga /pers. D/ piederošo kalna velosipēdu melnā krāsā 600 EUR vērtībā un velosipēda drošības trosi 40 EUR vērtībā, kas atradās uz velosipēda, tādējādi nodarot /pers. D/ kaitējumu 640 EUR apmērā.

Apsūdzētais /pers. C/ (turpmāk sprieduma tekstā – apsūdzētais) ir iesniedzis apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas tiesas 2022. gada 8. novembra spriedumu, kurā ir lūdzis minēto spriedumu pilnībā atcelt un viņu attaisnot.

Apsūdzētais ir uzskatījis, ka pirmās instances tiesas spriedums ir kļūdains un nepamatots, un tādēļ tas būtu atceļams. Sprieduma nepareizība izpaužoties juridisku iemeslu dēļ, jo neesot pareizi piemērotas materiālās un procesuālās normas, un faktisku iemeslu dēļ, jo tiek apstrīdēti lietas faktiskie apstākļi un pierādījumu novērtējums.

Viņš, apsūdzētais, esot norādījis pirmās instances tiesā, ka savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā pilnībā neatzīst. Liecinājis, ka apsūdzībā minēto nodarījumu nav izdarījis, nav veicis velosipēda zādzību. Neesot varējis atrasties notikuma vietā, jo atradies citā vietā – /adrese 1/. Viņa veselības stāvoklis neesot bijis labs un neesot varējis pateikt, vai ir bijušas problēmas ar atmiņu. Viņam esot zudusi redze, un viņš trīs mēnešus 2020. gadā esot atradies slimnīcā. Kāpēc redze pazudusi, nav varējis noteikt. Sapratis, ka ir bijusi sirds lēkme vai insults.

Apsūdzētais ir norādījis, ka pirmās instances tiesa savā spriedumā faktiski esot pārrakstījusi saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501. panta 1. punktu tiesas sēdē nolasītās cietušā /pers. D/ (turpmāk sprieduma tekstā – cietušais) pirmstiesas procesā sniegtās liecības (lietas 3.-4. lapa), nedodot tām vērtējumu un analīzi kopsakarībā ar citām liecībām un krimināllietā esošajiem faktiem. Faktiski cietušais neesot varējis ne pierādīt sava velosipēda iegādi, ne apliecināt tā vērtību.

Pirmās instances tiesa piedevusi augstāku ticamības pakāpi liecinieka, policista Valsts amatpersona liecībai un policijas darbinieku sastādītajiem dokumentiem. Faktiski tiesa esot atzinusi, ka nav pamata neticēt liecinieku – policijas darbinieku sniegtajām liecībām, kā arī apšaubīt lietas materiālos esošo informāciju par lietas faktiskajiem apstākļiem, kas viņiem kļuvuši zināmi, pildot savus tiešos dienesta pienākumus. Kriminālprocesa likuma 128. panta trešā daļa nosakot, ka nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe nekā pārējiem pierādījumiem. Senāts esot atzinis, ka jebkuru izmeklēšanas darbību rezultātā iegūto ziņu ticamība ir pārbaudāma saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 128. panta otrās daļas prasībām to kopumā un savstarpējā sakarībā ar citiem lietā iegūtajiem pierādījumiem. Šāda atziņa esot izteikta arī 2019. gada 29. marta lēmumā lietā Nr. SKK-10/2019 (Augstākās tiesas 2021. gada 9. decembra lēmums lietā Nr. SKK-561/2021 (ECLI:LV:AT:2021:1209.11354031113.9.L)). Senāts norādot, ka policijas darbinieku liecības atbilstoši Kriminālprocesa likuma 131. pantam esot viens no pierādījumu veidiem. Arī policijas darbinieku liecības saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 128. panta pirmo daļu esot pakļautas ticamības izvērtēšanai, un tām neesot augstāka ticamības pakāpe kā citiem pierādījumiem. Kriminālprocesā pierādījumu ticamības izvērtēšana notiekot atbilstoši Kriminālprocesa likuma 128. pantā noteiktajiem kritērijiem. Citos lietu veidos un procesuālajos likumos noteiktie pierādījumu ticamības izvērtēšanas kritēriji kriminālprocesā neesot piemērojami.

Pirmās instances tiesa neesot vērtējusi apstākli, ka pievienotajā video neko nav iespējams atpazīt. Neviens viņu, apsūdzēto,

neesot atpazinis lietā pievienotajā CD video, izņemot policistu Valsts amatpersona. Līdz ar to tiesa esot viņu notiesājusi uz šā liecinieka atmiņu stāstījuma pamata, tostarp nolasot liecinieka pirmstiesas procesā sniegtās liecības (lietas 25. lapa).

Apsūdzētais apelācijas sūdzībā ir atsaucies uz liecinieka /pers. F/ pirmstiesas procesa laikā doto liecību, ka /pers. F/ liecinājis, ka ir dienējis Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Centra iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļā un, pildot dienesta pienākumus, bija nonācis saskarsmē ar apsūdzēto.

Apsūdzētā ieskatā, abu policistu liecības faktiski esot identiskas – "copy paste", kā divas identiskas ūdens lāses, pat ar vienādām gramatiskām kļūdām.

Apsūdzētais ir norādījis, ka tiesa pati videoierakstus neesot noskatījusies un neesot pārbaudījusi, vai viņš, apsūdzētais, vispār tur ir redzams. Tālāk tiesa spriedumā viņa, apsūdzētā, vainu esot pamatojusi, vienkārši pārrakstot no apsūdzības ņemto pierādījumu sarakstu, kaut tie neko nepierādot. Piemēram, ar ziņām par faktiem, kas fiksētas notikuma vietas shēmā un fotogrāfijās (lietas 7., 8. lapa), no kurām redzams sporta kluba /Nosaukums / telpu, kurās atradušās videokameras, kas vērstas uz notikuma vietu, izkārtojums. Ar ziņām par faktiem, kas fiksētas 2019. gada 11. marta uzziņā-apskatā par video ierakstu (lietas 13.-16. lapa), kurā norādīts, ka CDR matricā, kas izņemta sporta klubā /Nosaukums / redzams, ka tiek filmēta veikala priekštelpa, kas atrodas pirmajā stāvā. Aprakstā tiekot norādīts, ka plkst. 16.26.30 video ierakstā parādās vīrietis, kurš dodas uz veikalu /Nosaukums B/ Ieraksta sliktās kvalitātes dēļ vīrieša izskatu, apģērbu, vecumu un pazīmes varot redzēt daļēji, proti, vīrietis esot ap 20-30 gadu vecs, ģērbies melnā ziemas jakā, melnās biksēs (džinsi), melnās kurpēs, melnā beisbola tipa cepurē. Kad ieraksta laiks rādot 16.27.08, vīrietis iziet ārā no veikala un pazūd no kameras redzesloka. Video Nr. 2 ("Camera3") varot redzēt, ka video augšējā pusē ir redzams datums 27.02.2019. un laiks 16.50.00. Video failā esot redzama telpas iekšpuse (citā rakursā). Atskaņojot video līdz plkst. 16.50.42, esot redzams kā augstāk minētais vīrietis iet atpakaļ ar velosipēdu. Atverot video Nr. 3 ("CH ar ricuku uz ielu"), varot redzēt, kā plkst. 16.51.53 no telpas iekšpuses (no veikala) durvīm iznāk vīrietis ar velosipēdu. Atverot video Nr. 4 ("CH8 uz gertrudes"), varot redzēt, kā 16.51.59 vīrietis ar velosipēdu dodas (jau braucot) pa /Nosaukums F/. Atverot video Nr. 5 (apvienoti faili "VID atpakaļ", "VID-nak" un "VID skats"), varot redzēt, ka tas ir online ieraksts ar mobila telefona media pleijeru. No videofaila varot redzēt, ka ieraksts ir melnbaltā formātā. Failā ticis atspoguļots moments, kad plkst. 16.54.10 (26.02.2019.) augstāk minētais vīrietis ar velosipēdu dodas uz leju pa trepēm. Failā Nr. 2 plkst. 16.34.20 varot redzēt, kā vīrietis dodas pa trepēm uz trešo stāvu (sporta klubs /Nosaukums /). Failā Nr. 3 varot redzēt, kā plkst. 16.34.30 vīrietis iet garām sporta letēm, pēc kā pazūd no videonovērošanas kameru redzes loka. Atskaņojot video failus, kriminālprocesam lietderīga informācija neesot iegūta. Personas seju redzēt nevarot. Tāpat nevarot detalizēti aprakstīt drēbes. Apģērba krāsu nevarot noteikt. Atlikušajā videoieraksta daļā nekāda noderīga informācija neesot iegūta.

Apsūdzētā ieskatā, neesot izprotams, kā tiesa, ievērojot Kriminālprocesa likuma 128. pantā atspoguļotos nosacījumus, var atzīt, neredzot un nenoskatoties CD ierakstus, ka konkrētajā kriminālprocesā iegūtajiem pierādījumiem – uzziņai un pārskatam ir augsta ticamības pakāpe, kas apliecina apsūdzībā norādītos apstākļus.

Apsūdzētais ir norādījis, ka Kriminālprocesa likuma 126. panta ceturtajā daļā esot noteikts, ka uz apstākļiem, kas izslēdz krimināatbildību, kā arī uz alibi, ir jānorāda personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību saistībā ar šā nodarījuma izmeklēšanu, ja vien šādas ziņas jau nav iegūtas izmeklēšanā. Viņš, apsūdzētais, uz alibi esot norādījis vairākkārtīgi, arī tiesas sēdē, savukārt tiesai esot bijis jādod tam vērtējums spriedumā, bet pirmstiesas procesā – procesa virzītājam. Pirmās instances tiesa neesot vērtējusi viņa, apsūdzētā, norādīto alibi, proti, ka viņš atradies citā rajonā – /adrese 1/. Tiesa nepārbaudot, neizprasot ne mobilā telefona metadatus, ne iespējamos ar karti izdarītos pirkumus, šo alibi esot uzskatījusi par nepamatotu, vien norādot, ka, tiesas ieskatā, minētā pozīcija ir vienīgi apsūdzētā aizstāvības pozīcija. Tāpat neesot ņemts vērā viņa, apsūdzētā, liecinātais, ka viņš iepriekš nekad nav izdarījis velosipēdu zādzības.

Apsūdzētais ir uzskatījis, ka tiesai saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 19. panta nosacījumiem par labu apsūdzētajam esot jāvērtē jebkuras saprātīgas šaubas, ko neesot izdevies novērst. Pie kam, tiesai esot pienākums vispusīgi un pilnīgi izvērtēt lietas apstākļus pēc savas pārliecības, nevis formāli, no konteksta izrauti vadīties pēc kāda atsevišķa fakta un pieņemt lēmumu, ignorējot pārējos apstākļus, pierādījumus, gūtos rezultātus, tā pārkāpjot taisnīgas tiesas robežas un dodot savu subjektīvo, nevis objektīvo vērtējumu.

Apsūdzētais ir norādījis, ka Kriminālprocesa likuma 124. panta piektajā daļā esot noteikts, ka pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā ir izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par to esamību vai neesamību. Viņš, apsūdzētais, uzskatot, ka viņa vaina neesot pierādīta, un viņš ticis notiesāts uz divu policistu subjektīvās, pret viņu vērstās liecības un nostājas dēļ. Turklāt tiesa to objektīvi neesot vērtējusi. Līdz ar to esot secināms, ka tiesa spriedumā ir nepareizi izvērtējusi faktiskos apstākļus. Tiesa esot pretlikumīgi un nepamatoti spriedumā norādījusi uz faktiem, par kuriem lietā nav pierādījumu, un par kuriem neviens tiesā (arī pirmstiesas procesā) nav liecinājis. Tiesa esot ignorējusi tiesā pārbaudītos lietas materiālus un viņa, apsūdzētā, paskaidrojumus un tiesu debatēs minēto. Tiesas spriedumā liecinieku sniegtās liecības neesot objektīvi izvērtētas. Esot tikai pārrakstīts pirmstiesas procesā un tiesā liecinātais, neatspoguļojot svarīgas liecību daļas, nevērtējot liecības kopsakarībā un nepārbaudot lietā tieši video pierādījumus. Tādējādi tiesa esot pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 512. pantā noteiktās robežas.

Apsūdzētā ieskatā, tiesai esot bijis jāievēro Kriminālprocesa likuma 128. pantā noteiktais pienākums izvērtēt pierādījumu ticamību. Tiesa spriedumā neesot vērtējusi apsūdzētā sniegtos paskaidrojumus un pierādījumus, bet tikai norādījusi, kā tā ir aizstāvības pozīcija. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments savā judikatūrā esot atzinis, ka pierādījumu uzskaitīšana un atreferēšana tiesas spriedumā neatbilst kriminālprocesa prasībām. Tiesai, iztiesājot lietu, esot jāvērtē pierādījumi atbilstoši Kriminālprocesa likuma 124., 127., 128. un 129. panta prasībām un spriedumā jānorāda, kādi pierādījumi attiecas uz noziedzīgā nodarījuma sastāva esamību vai neesamību, jāanalizē un jāvērtē visus lietā pārbaudītos pierādījumus, kas attiecas uz pierādīšanas priekšmetu. No visu pārbaudīto pierādījumu vērtējuma atbilstoši Kriminālprocesa likuma prasībām varot būt atkarīgs nodarījuma apraksts un tā atbilstība apsūdzībā norādītajiem noziedzīgā nodarījuma faktiskajiem apstākļiem (sk. Augstākas tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2006. gada 12. oktobra lēmumu lietā Nr. SKK-579/2006). Senāts esot atzinis, ka apsūdzībai ir jābūt tādai, kas atbilst Kriminālprocesa likuma 527. panta pirmajā daļā iekļautajai norādei par notiesājoša sprieduma saturu, kur noziedzīga nodarījuma faktiskie apstākļi tiek definēti kā "noziedzīgā nodarījuma apraksts", minot noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laiku un vietu, izdarīšanas veidu, apsūdzētā vainas formu, motīvus un šā nodarījuma sekas, ciktāl tos iespējams noskaidrot. Kriminālprocesa likuma 405. pants, kurā norādītas prasības apsūdzības saturam, esot jāaplūko kopsakarā ar Kriminālprocesa likuma 20. panta pirmo daļu, kas paredz personas tiesības uz aizstāvību, proti, apsūdzībai ir jābūt tādai, lai apsūdzētā persona varētu zināt ne tikai, par kāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanu tā tiek apsūdzēta, bet arī kādas konkrēti un kādos apstākļos izdarītas darbības tai tiek inkriminētas uzrādītās apsūdzības ietvaros. Turklāt apsūdzībai esot jābūt

tādai, kas pilnībā ļauj izprast tās būtību, nemeklējot papildu izskaidrojumus krimināllietas materiālos (sk. Augstākās tiesas 2012. gada 4. jūnija lēmumu lietā Nr. SKK-8/2012 (15890002505), Augstākās tiesas 2021. gada 29. decembra lēmumu lietā Nr. SKK-87/2021 (ECLI:LV:AT:2021:1229.11370048118.6.L)).

Apsūdzētais apelācijas sūdzībā ir norādījis, ka tiesas nolēmumu nevarot atzīt par tiesisku un pamatotu, ja tiesa nav ievērojusi Kriminālprocesa likuma 128. panta otrās daļas nosacījumus, kur noteikts, ka to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus kriminālprocesa laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā (sk. Augstākas tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2009. gada 29. oktobra lēmumu lietā Nr. SKK-514/2009).

Apsūdzētais ir uzskatījis, ka pirmās instances tiesa ir pieļāvusi būtisku procesuālu pārkāpumu, zinot un nevērtējot to, ka viņam, apsūdzētajam, kā tas izriet no lietā esošajiem pierādījumiem, 2021. gada 16. jūnijā ir ticis noteikts darbspēju zudums 80-100% apmērā, un tikusi piešķirta pirmā invaliditātes grupa. Kā esot norādījis Senāta Krimināllietu departaments 2021. gada lēmumā lietā Nr. SKK-[I]/2021 (slēgtas lietas statuss, publicēti izvilkumi no nolēmuma), personas ar veselības traucējumiem ieslodzījumā esot pakļautas lielākām ciešanām, nekā veselas personas, tādēļ rūpīgi izvērtējama nepieciešamība šādām personām piemērot ar brīvības atņemšanu saistītu sodu. Izvērtējot ar smagu slimību sirgstošu personu iespēju izciest brīvības atņemšanas sodu, tiesai ir jāņem vērā Latvijas Republikas Satversmes 95. un 111. pantā noteiktās pamattiesības. Tiesai, izlemjot jautājumu par apsūdzētajam nosakāmo sodu, ir jāizvērtē tās rīcībā esošās ziņas par apsūdzētā veselības stāvokli, lai nepieļautu tādas personas atrašanos brīvības atņemšanas vietā, kura veselības stāvokļa dēļ nav spējīga izciest brīvības atņemšanas sodu. Šādas personas ievietošana brīvības atņemšanas vietā, lai varētu piemērot Kriminālprocesa likuma 640. panta pirmās daļas regulējumu, neesot attaisnojama, jo nepieļaujamu ciešanu līmeni var radīt jau pati atrašanās brīvības atņemšanas iestādē. Viņš uzskatot, ka pirmās instances tiesa, izlemjot jautājumu par nosakāmo sodu, neesot izvērtējusi, vai apsūdzētajam sakarā ar smagajiem veselības traucējumiem noteiktā pirmā invaliditātes grupa, indicētie asistenta pakalpojumi un nepieciešamā medicīniskā uzraudzība, atrodoties brīvības atņemšanas vietā, tiks nodrošināta, jo viņš, apsūdzētais, faktiski esot akls un tiks pakļauts tādām ciešanām, kas sasniedz necilvēcīgas un pazemojošas izturēšanās slieksni. Nosakot sodu, tiesa neesot izvērtējusi, vai viņš, apsūdzētais, šobrīd var izciest brīvības atņemšanas sodu ieslodzījumā, bet esot noteikusi sodu brīvības atņemšanas veidā.

Apsūdzētais apelācijas sūdzībā ir secinājis, ka pirmās instances tiesas spriedums esot prettiesisks, jo neatbilst Kriminālprocesa likuma 124., 127., 128., 129. un 512. panta prasībām, un esot pilnībā atceļams.

Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais uzturēja savu iesniegto apelācijas sūdzību pilnā apjomā.

Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā neatzina. Apsūdzētais liecināja, ka neesot izdarījis velosipēda un velosipēda troses zādzību. Viņš neesot videoierakstos fiksētais vīrietis, kurš pārvieto velosipēdu. Notikušā laikā esot atradies savā deklarētajā dzīvesvietā /adrese 1/.

Motīvu daļa

Vidzemes apgabaltiesai, apsverot apsūdzētā apelācijas sūdzībā minētos motīvus, uzklausot apsūdzētā liecību, kā arī apelācijas kārtībā vēlreiz pārbaudot un novērtējot kriminālprocesa laikā iegūtos pierādījumus to kopumā un savstarpējā sakarībā, nerodas saprātīgas šaubas par pirmās instances tiesas konstatēto apsūdzētā vainīgumu Krimināllikuma 175. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Tādējādi Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka nav pamata apsūdzētā apelācijas sūdzības apmierināšanai daļā par viņa attaisnošanu. Tomēr Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka Rīgas pilsētas tiesas 2022. gada 8. novembra spriedums ir atceļams daļā par soda noteikšanu par Krimināllikuma 175. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu un galīgā soda noteikšanu pēc spriedumu kopības, atceltajā daļā apelācijas instances tiesā taisot jaunu spriedumu. Pārējā daļā pirmās instances spriedums kā tiesisks un pamatots ir atstājams negrozīts.

No pirmās instances tiesas spriedumā par pierādītu atzītā noziedzīgā nodarījuma apraksta izriet, ka apsūdzētais 2019. gada 27. februārī ap plkst. 16.30, atrodoties sporta kluba /Nosaukums / telpās, /adrese/, ir slepeni nozadzis cietušajam piederošo kalna velosipēdu melnā krāsā 600 EUR vērtībā un velosipēda drošības trosi 40 EUR vērtībā, kas atradās uz velosipēda.

Vidzemes apgabaltiesa konstatē, ka apsūdzētais ne pirmstiesas procesa laikā, ne krimināllietas iztiesāšanas laikā pirmās instances tiesā nav atzinis savu vainu (vainīgumu) viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Vidzemes apgabaltiesa konstatē, ka apsūdzētais pirmstiesas procesa laikā pēc aizdomās turētā statusa iegūšanas un pēc apsūdzības uzrādīšanas ir izmantojis savas tiesības neliecināt (lietas pirmā sējuma 46. un 57. lapas), tikai vienā no procesuālo darbību protokoliem (protokolā, kurā ir fiksēta apsūdzības izsniegšanas gaita) norādot, ka viņš neesot video redzamā persona (lietas pirmā sējuma 57. lapa).

Vidzemes apgabaltiesa konstatē, ka apsūdzētais pirmās instances tiesā dotajā liecībā ir norādījis, ka viņš neesot izdarījis velosipēda zādzību. Apsūdzētais tikai pirmās instances tiesas sēdes laikā ir norādījis uz alibi, proti, ka viņš neesot varējis atrasties zādzības izdarīšanas vietā, jo tajā laikā atradies /adrese 1/. Tāpat apsūdzētais ir norādījis, ka to, viņš esot atradies /adrese 1/ neviens nevar apliecināt (2022. gada 4. augusta tiesas sēdes audioieraksts, kas atrodas Tiesu informatīvajā sistēmā).

Vidzemes apgabaltiesa, novērtējot apsūdzētā liecībās norādītās ziņas par faktiem, aplūkojot tās kopumā un savstarpējā sakarībā ar citiem kriminālprocesa gaitā iegūtajiem pierādījumiem, nepiedod ticamību apsūdzētā liecībām, ka viņš nav izdarījis velosipēda zādzību, viņš nav videoierakstos redzamā persona, un viņš zādzības izdarīšanas laikā ir atradies citā vietā. Vidzemes apgabaltiesa ņem vērā, ka šādas apsūdzētā liecībās norādītās ziņas par faktiem ir pretrunā ar citiem kriminālprocesā esošajiem pierādījumiem un no šiem pierādījumiem izrietošajiem atzinumiem, kas, Vidzemes apgabaltiesas ieskatā, apstiprina apsūdzētā vainu (vainīgumu) Krimināllikuma 175. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Līdz ar to Vidzemes apgabaltiesa secina, ka apsūdzētais, liecinot par to, ka viņš nav izdarījis velosipēda zādzību, viņš nav videoierakstos redzamā persona, un viņš zādzības izdarīšanas laikā ir atradies citā vietā, ir sniedzis apzināti nepatiesas liecības.

Turklāt Vidzemes apgabaltiesa, novērtējot apsūdzētā apgalvojumus par viņa atrašanos noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā citā vietā, ņem vērā, ka apsūdzētais attiecībā uz norādīšanu par atrašanos noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā citā vietā (uz alibi) līdz pat tiesas izmeklēšanas uzsākšanai pirmās instances tiesā nav pildījis viņam ar Kriminālprocesa likuma 67. panta pirmās daļas 6. punktu uzlikto pienākumu.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 67. panta pirmās daļas 6. punktu no brīža, kad personai ir paziņots, ka tā ir atzīta par aizdomās turēto, šai personai ir pienākums norādīt uz faktu, ka viņa noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā ir atradusies citā vietā, proti, norādīt uz alibi.

Vidzemes apgabaltiesa ņem vērā, ka apsūdzētais par iepriekš minēto procesuālo pienākumu bija informēts, jo no aizdomās turētā nopratināšanas protokola ir redzams, ka apsūdzētajam 2019. gada 23. decembrī bija izsniegts izraksts no likuma par aizdomās

turētā tiesībām un pienākumiem, kas noteikti Kriminālprocesa likuma 66. un 67. pantā (lietas pirmā sējuma 46. lapa).

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 126. panta ceturtajai daļai uz alibi ir jānorāda personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību saistībā ar šā nodarījuma izmeklēšanu, ja vien šādas ziņas nav iegūtas izmeklēšanā.

Vidzemes apgabaltiesa konstatē, ka pirmstiesas procesa laikā, veicot izmeklēšanu, nebija iegūtas jebkādas ziņas par faktiem, kas norādītu uz apsūdzētā alibi. Līdz ar to Vidzemes apgabaltiesa secina, ka apsūdzētajam jau pirmstiesas procesa laikā, saņemot izrakstu no likuma par viņa kā aizdomās turētā tiesībām un pienākumiem, bija pienākums procesa virzītājam norādīt uz alibi, ko apsūdzētais, pretēji viņa apelācijas sūdzībā norādītajam, līdz pat tiesas izmeklēšanas uzsākšanai pirmās instances tiesā nav izdarījis. Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka ziņas par alibi ir ļoti būtiskas. Tādējādi, ja apsūdzētais tiešām viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā būtu atradies citā vietā, tad, saņemot kriminālprocesā konkrētu informāciju par to, ka viņš tiek turēts aizdomās/apsūdzēts noteikta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, lai atspēkotu aizdomas/apsūdzību par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, apsūdzētais šādas ziņas būtu norādījis procesa virzītājam.

Vidzemes apgabaltiesa, novērtējot apsūdzētā liecības daļā par to, ka viņš nav izdarījis velosipēda zādzību, viņš nav videoierakstos redzamā persona, un viņš zādzības izdarīšanas laikā ir atradies citā vietā, ņem vērā, ka noziedzīga nodarījuma izdarīšana gandrīz vienmēr ir saistīta ar dažādu noziedzīgo nodarījumu izdarījušai personai nelabvēlīgu tiesisku seku iestāšanos, piemēram, krimināsoda piemērošanu, sodāmību, pienākumu atlīdzināt ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu u. tml. Līdz ar to ir secināms, ka noziedzīgo nodarījumu izdarījusī persona ir ieinteresēta, lai no šīm sekām dažādos veidos izvairītos, tostarp noliedzot savu vainīgumu un sniedzot apzināti nepatiesas liecības, lai tādējādi maldinātu procesu veicošās amatpersonas par notikušā faktiskajiem apstākļiem. Tādēļ Vidzemes apgabaltiesa apsūdzētā liecībās minētās ziņas, kurām Vidzemes apgabaltiesa nepiedod ticamību, vērtē kā apsūdzētā aizstāvības pozīciju, kas ir saistīta ar apsūdzētā vēlmi izvairīties no soda par izdarīto noziedzīgo nodarījumu.

Vidzemes apgabaltiesa, novērtējot apsūdzētā liecības, ņem vērā, ka saskaņā ar krimināllietas dokumentos esošajām ziņām apsūdzētajam ir konstatētas vairākas smagas saslimšanas un smagi veselības traucējumi, tostarp smagi redzes traucējumi (lietas pirmā sējuma 103.-104. un 105.-106. lapas). Vidzemes apgabaltiesa, izvērtējot apsūdzētajam konstatētās vairākas smagās saslimšanas un smagus veselības traucējumus, tostarp smagus redzes traucējumus, kā arī to raksturu, ņem vērā, ka no krimināllietā esošo dokumentu par apsūdzētā veselības stāvokli satura izriet, ka veselības stāvoklis apsūdzētajam ir ievērojami pasliktinājies, kā arī smagie redzes traucējumi apsūdzētajam ir radušies pēc konkrētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas. Tādējādi apelācijas instances tiesai nav pamata secināt, ka apsūdzētais viņam konstatēto smago saslimšanu un smago veselības traucējumu, tostarp smago redzes traucējumu, dēļ nav varējis izdarīt inkriminēto noziedzīgo nodarījumu.

Vidzemes apgabaltiesa, atstājot negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu, atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 564. panta sestās daļas noteikumiem apelācijas instances tiesas nolēmumā nav nepieciešams atkārtot visus pirmās instances tiesas spriedumā minētos pierādījumus un atzinumus.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 124. panta otrajā daļā noteikto kriminālprocesā ir pierādāma noziedzīgā nodarījuma sastāva esamība vai neesamība, kā arī citi Krimināllikumā un Kriminālprocesa likumā paredzētie apstākļi, kuriem ir nozīme konkrēto krimināltiesisko attiecību taisnīgā noregulēšanā.

Kriminālprocesa likuma 19. panta pirmā daļa noteic, ka neviena persona netiek uzskatīta par vainīgu, kamēr tās vaina noziedzīga nodarījuma izdarīšanā netiek konstatēta šajā likumā noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 19. panta trešo daļu visas saprātīgās šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību.

Kriminālprocesa likuma 124. panta piektā daļa noteic, ka pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par to esamību vai neesamību.

Tādējādi ir secināms, ka pierādījumi ir atzīstami par pietiekamiem, ja, iztiesājot krimināllietu, izslēdzot visas saprātīgas šaubas, tiek konstatēti visi pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi, t. i., apstākļi, kādi ir norādīti apsūdzībā.

Vidzemes apgabaltiesa pievienojas judikatūrā izteiktajai atziņai, ka nevainīguma prezumpcijas elements ir jāpiemēro tikai pēc visu pierādījumu novērtēšanas. Tas nav piemērojams attiecībā uz atsevišķiem pierādījumiem (Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2020. gada 14. maija lēmums lietā Nr. SKK-256/2020). Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa minētās prasības ir ievērojusi.

Vidzemes apgabaltiesa secina, ka kriminālprocesa gaitā ir iegūti ticami, uz konkrēto kriminālprocesu attiecināmi un pieļaujami pierādījumi, kurus pirmās instances tiesa ir pamatoti izmantojusi apsūdzētā vainīguma pierādīšanā.

Vidzemes apgabaltiesa, neskatoties uz to, ka apsūdzētais sevi par vainīgu Krimināllikuma 175. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā nekad nav atzinis, kā arī ir izvirzījis savu aizstāvības versiju par notikušo, tostarp ir norādījis uz alibi, atzīst, ka apsūdzētā vaina (vainīgums) Krimināllikuma 175. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta ar ziņām par faktiem, kas izriet no cietušā un liecinieku /pers. F/ un /Valsts amatpersona/ kriminālprocesā dotajām liecībām un lietā esošajiem videonovērošanas kameru ierakstiem.

No cietušā pirmstiesas procesa laikā dotās liecības izriet, ka cietušais 2019. gada 27. februārī ap plkst. 15.45 ir ieradies sporta klubā /Nosaukums / /adrese/, tirdzniecības centra /Nosaukums S/ trešajā stāvā, kur velosipēdu novietošanai paredzētā vietā ir atstājis viņam piederošo melnu kalnu velosipēdu 600 EUR vērtībā, bet pats ir devies uz zāli trenēties. Kad cietušais ap plkst. 18.00 ir atgriezies vietā, kur atstājis velosipēdu, tad konstatējis, ka velosipēds ir nozagts. Kopā ar velosipēdu nozagta trose 40 EUR vērtībā (lietas pirmā sējuma 3.-4. lapas).

No cietušā pirmās instances tiesā dotās liecības izriet, ka /Nosaukums S/ kur atrodas trenažieru zāle /Nosaukums / ir nozagts cietušajam piederošais velosipēds. Cietušais pēc viņa pirmstiesas procesa laikā dotās liecības nolasīšanas ir apstiprinājis tās patiesumu (2022. gada 20. janvāra tiesas sēdes audioieraksts, kas atrodas Tiesu informatīvajā sistēmā).

Vidzemes apgabaltiesa, aplūkojot ziņas par faktiem, kas izriet no cietušā dotajām liecībām kopumā un savstarpējā sakarībā ar citiem kriminālprocesa laikā iegūtajiem pierādījumiem, secina, ka nav konstatējami apstākļi, kas norādītu, ka cietušais, liecinot par viņam piederošo mantu zādzību un viņam piederošo nozagto mantu vērtību, būtu sniedzis nepatiesas liecības.

Neskatoties uz to, ka cietušais nav iesniedzis krimināllietā dokumentus, kas apstiprinātu velosipēda iegādi un tā vērtību (cenu), Vidzemes apgabaltiesa ņem vērā cietušā liecībā norādītās ziņas, ka cietušajam nav saglabājušies dokumenti par velosipēda iegādi (vērtību) (2022. gada 20. janvāra tiesas sēdes audioieraksts, kas atrodas Tiesu informatīvajā sistēmā).

Vidzemes apgabaltiesa, aplūkojot ziņas par faktiem, kas izriet no cietušā dotajām liecībām kopumā un savstarpējā sakarībā ar citiem kriminālprocesa laikā iegūtajiem pierādījumiem, secina, ka ziņas par faktiem, kas izriet no cietušā dotajām liecībām, ir

pietiekamas, lai atzītu, ka cietušajam ir piederējis apsūdzībā minētais kalnu velosipēds melnā krāsā 600 EUR vērtībā, kas kopā ar velosipēda drošības trosi 40 EUR vērtībā ir nozagti pirmās instances tiesas spriedumā norādītajā laikā un vietā. Tāpat Vidzemes apgabaltiesa secina, ka cietušā liecībā norādītās ziņas par nozagto mantu vērtību ir pietiekamas, lai atzītu, ka nozagtā kalnu velosipēda vērtība zādzības izdarīšanas laikā bija 600 EUR, bet nozagtās velosipēda drošības troses vērtība – 40 EUR. Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka cietušā norādītā nozagto mantu vērtība atbilst minēto mantu reālajai tirgus vērtībai. Vidzemes apgabaltiesa konstatē, ka nav iesniegti pierādījumi, ka cietušajam nozagto mantu vērtība būtu mazāka.

Vidzemes apgabaltiesa, aplūkojot ziņas par faktiem, kas izriet no cietušā dotajām liecībām kopumā un savstarpējā sakarībā ar citiem kriminālprocesā esošajiem pierādījumiem, secina, ka ziņas par faktiem, kas izriet no cietušā dotajām liecībām, apstiprina, ka 2019. gada 27. februārī no sporta kluba/Nosaukums /telpām, /adrese/, ir nozagts cietušajam piederošais kalnu velosipēds melnā krāsā 600 EUR vērtībā un velosipēda drošības trose 40 EUR vērtībā, kas atradusies uz velosipēda.

No liecinieka /pers. F/ pirmstiesas procesa laikā dotās liecības izriet, ka /pers. F/, pildot policijas darbinieka pienākumus Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Centra iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļā, ticies ar apsūdzēto, jo apsūdzētais bija nonācis policijas redzeslokā sakarā ar noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu. /pers. F/ 2019. gada 20. martā ir uzrādīti pie kriminālprocesa Nr. 11087022719 materiāliem esošie videonovērošanas kameru ieraksti, kuros redzams vīrietis, kurš uziet augšā pa trepēm uz sporta klubu /Nosaukums /bet pēc tam nones lejā pa trepēm velosipēdu. /pers. F/ ir atpazinis minēto vīrieti kā apsūdzēto. /pers. F/ ir atpazinis apsūdzēto pēc vecuma, auguma, miesas būves, gaitas un sejas vaibstiem (lietas pirmā sējuma 22. lapa).

No liecinieka /pers. F/ pirmās instances tiesā dotās liecības izriet, ka /pers. F/ viņam uzrādītajos videoierakstos ir atpazinis apsūdzēto. No liecinieka /pers. F/ pirmās instances tiesā dotās liecības izriet, ka /pers. F/ apsūdzēto iepriekš ir vairākas reizes redzējis (2021. gada 26. novembra tiesas sēdes audioieraksts, kas atrodas Tiesu informatīvajā sistēmā).

No liecinieka /Valsts amatpersona/ pirmstiesas procesa laikā dotās liecības izriet, ka /Valsts amatpersona/, pildot policijas darbinieka pienākumus Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Centra iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļā, bija ticies ar apsūdzēto, kurš savukārt bija nonācis policijas redzeslokā sakarā ar noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu. /Valsts amatpersona/ 2019. gada 22. martā ir uzrādīti pie kriminālprocesa Nr. 11087022719 materiāliem esošie videonovērošanas kameru ieraksti, kuros redzams vīrietis, kurš uziet augšā pa trepēm uz sporta klubu /Nosaukums / bet pēc tam nones lejā pa trepēm velosipēdu. /Valsts amatpersona/ ir norādījis, ka viņš ir pārliecināts, ka ierakstos redzamā persona ir apsūdzētais. /Valsts amatpersona/ ir atpazinis apsūdzēto pēc vecuma, auguma, miesas būves, gaitas un tumšiem īsiem matiem (lietas pirmā sējuma 25. lapa).

No liecinieka /Valsts amatpersona/ pirmās instances tiesā dotās liecības izriet, ka /Valsts amatpersona/ apsūdzēto ir diezgan bieži redzējis. Apsūdzētais iepriekš ir ticis aizturēts vairākos kriminālprocesos (2022. gada 4. augusta tiesas sēdes audioieraksts, kas atrodas Tiesu informatīvajā sistēmā)

No lietā esošajiem protokoliem par uzrādīšanu atpazīšanai pēc fotogrāfijām ir redzams, ka liecinieki /pers. F/ un /Valsts amatpersona/ ir atpazinuši apsūdzēto pēc uzrādītajām fotogrāfijām. Gan liecinieks /pers. F/, gan liecinieks /Valsts amatpersona/ ir norādījuši uz konkrētām personas pazīmēm, pēc kuriem viņi ir atpazinuši apsūdzēto (lietas pirmā sējuma 23.-24. un 26.-27. lapas).

Vidzemes apgabaltiesai, salīdzinot liecinieku /pers. F/ un /Valsts amatpersona/ pirmstiesas procesa laikā dotās liecības, kas ir pierakstītas nopratināšanas protokolos, pretēji apelācijas sūdzībā norādītajam, nav pamata konstatēt, ka liecinieku /pers. F/ un /Valsts amatpersona/ pirmstiesas procesa laikā dotās liecības būtu identiskas, un ka tās būtu ar vienādām gramatiskām kļūdām. Tādējādi Vidzemes apgabaltiesai nav pamata secināt, ka liecinieku /pers. F/ un /Valsts amatpersona/ pirmstiesas procesa laikā dotās liecības būtu iepriekš saskaņotas vai kādu citu personu ietekmētas.

Vidzemes apgabaltiesai, novērtējot liecinieku /pers. F/ un /Valsts amatpersona/ liecības, aplūkojot tās kopumā un savstarpējā sakarībā ar citiem kriminālprocesa laikā iegūtajiem pierādījumiem, nav pamata neticēt liecinieku /pers. F/ un /Valsts amatpersona/ liecībās norādītajām ziņām, ka viņi, pildot policijas darbinieka pienākumus, iepriekš ir vairākas reizes personiski saskārušies ar apsūdzēto un tādēļ ir atpazinuši apsūdzēto kā videonovērošanas kameru ierakstos fiksēto personu. Vidzemes apgabaltiesa ņem vērā, ka ziņas par faktiem, kas izriet no lietā esošās Iekšlietu ministrijas Informācijas centra informācijas par apsūdzētā izdarītajiem likumpārkāpumiem, apstiprina, ka apsūdzētais līdz konkrētās zādzības izdarīšanai ir vairākkārtīgi nonācis Valsts policijas redzeslokā par dažādu likumpārkāpumu izdarīšanu, tostarp par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu. Par apsūdzētā izdarītajiem un iespējami izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem ir tikuši uzsākti vairāki kriminālprocesi. Apsūdzētais ir vairākas reizes sodīts/tiesāts kriminālā kārtā par dažādu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu. Kriminālprocesos par apsūdzētā izdarītajiem un iespējami izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem procesuālās darbības ir veikuši arī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes darbinieki, tostarp arī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Centra iecirkņa darbinieki (lietas pirmā sējuma 31.-36. lapas).

Vidzemes apgabaltiesai, novērtējot liecinieku /pers. F/ un /Valsts amatpersona/ liecības, nav pamata neticēt liecinieku /pers. F/ un /Valsts amatpersona/ liecībās norādītajām ziņām par faktiem par apsūdzētā atpazīšanu, jo Vidzemes apgabaltiesa nekonstatēja apstākļus, kas norādītu, ka lieciniekiem /pers. F/ un /Valsts amatpersona/ būtu kādi subjektīvi iemesli aprunāt apsūdzēto.

Vidzemes apgabaltiesa, pārbaudot lietā esošos telpu /adrese/, videonovērošanas kameru ierakstus, konstatē, ka, pretēji apelācijas sūdzībā norādītajam, tajos ir redzama apsūdzētajam vizuāli līdzīga persona (vīrietis), kura 2019. gada 27. februārī, laika posmā no plkst. 16.24 līdz plkst. 16.54, pārvietojas pa dažādām telpām, tostarp arī pa sporta kluba /Nosaukums / telpām. No videonovērošanas kameru ierakstiem ir redzams, ka minēta persona uziet pa trepēm, nones pa trepēm velosipēdu, izstumj velosipēdu pa durvīm un aizbrauc ar velosipēdu projām (lietas pirmā sējuma 13., 14.-16., 18. un 19.-20. lapas).

Vidzemes apgabaltiesa, neskatoties uz to, ka dažos videonovērošanas kameru ierakstu failos ir norādīts datums – 2019. gada 26. februāris, ņem vērā, ka policijas iestāde ir pieprasījusi videonovērošanas kameru ierakstus par 2019. gada 27. februāri. Tādējādi Vidzemes apgabaltiesa secina, ka visi kriminālllietā esošie videonovērošanas kameru ieraksti ir attiecināmi uz 2019. gada 27. februāri.

Vidzemes apgabaltiesa, pretēji apelācijas sūdzībā norādītajam, konstatē, ka pirmās instances tiesa tiesas sēdes laikā ir pārbaudījusi lietā esošos videonovērošanas kameru ierakstus, atskaņojot tos kriminālllietas iztiesāšanas gaitā (2022. gada 4. augusta tiesas sēdes audioieraksts, kas atrodas Tiesu informatīvajā sistēmā).

Vidzemes apgabaltiesa, pārbaudot videonovērošanas kameru ierakstos fiksēto vizuālo informāciju, konstatē, ka videonovērošanas kameru ieraksti ir kvalitatīvi. Turklāt videonovērošanas kameru ierakstos ir ļoti labi saskatāmas personas, kuras ir fiksējušas videonovērošanas kameras. Videonovērošanas kameru ierakstos ir fiksēta persona, kura pārvieto velosipēdu. Minētā persona ir ļoti labi saskatāma, tostarp arī tuvplānā. Videonovērošanas kameru ierakstos ir ļoti labi redzami minētās personas sejas vaibsti, matu krāsa, auguma parametri un gaita. Līdz ar to Vidzemes apgabaltiesa likumsakarīgi secina, ka citas personas, t. sk. /pers. F/ un /Valsts amatpersona/, kuras videonovērošanas kameru ierakstos fiksēto personu iepriekš ir sastapušas un ar šo personu kontaktējušās, varēja

identificēt (atpazīt) videonovērošanas kameru ierakstos redzamo personu kā apsūdzēto.

Vidzemes apgabaltiesai, novērtējusi ziņas par faktiem, kas izriet no liecinieku /pers. F/ un /Valsts amatpersona/ liecībām un videonovērošanas kameru ierakstos fiksētās vizuālās informācijas, aplūkojot tās kopumā un savstarpējā sakarībā, nerodas saprātīgas šaubas, ka videonovērošanas kameru ierakstos esošā persona, kura pārvieto velosipēdu, ir apsūdzētais.

Vidzemes apgabaltiesa, aplūkojot ziņas par faktiem, kas izriet no liecinieku /pers. F/ un /Valsts amatpersona/ liecībām un videonovērošanas kameru ierakstos fiksētās vizuālās informācijas kopumā un savstarpējā sakarībā ar citiem kriminālprocesa gaitā iegūtajiem pierādījumiem, secina, ka minētās ziņas par faktiem apstiprina, ka tieši apsūdzētais ir tā persona, kura nozaga cietušajam piederošo kalnu velosipēdu un velosipēda drošības trosi. Tāpat minētās ziņas par faktiem apstiprina, ka apsūdzētais minēto zādzību ir izdarījis 2019. gada 27. februārī ap plkst. 16.30. Tādējādi Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzētais laikā, kad tika izdarīta zādzība, nevarēja atrasties citā vietā. Līdz ar to kā nepamatotas ir noraidāmas apsūdzētā norādītās ziņas par alibi, proti, ka viņš noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā ir atradies citā vietā.

Vidzemes apgabaltiesa, izvērtējot apsūdzētā apelācijas sūdzībā norādīto, ka pirmās instances tiesa nav pieprasījusi pierādījumus, kas apstiprinātu apsūdzētā norādītās ziņas par alibi, ņem vērā, ka apsūdzētā aizstāvības nodrošināšanai pirmās instances tiesā ir piedalījies aizstāvis. Tādējādi, ņemot vērā Kriminālprocesa likuma 455. panta otrās daļas regulējumu, pirmās instances tiesai nebija tiesības pēc savas iniciatīvas iegūt (pieprasīt) pierādījumus, kas attiecas uz apsūdzētā nevainīguma pierādīšanu. Vidzemes apgabaltiesa ņem vērā, ka apsūdzētais un viņa aizstāvis pirmās instances tiesai nebija lūguši pieprasīt pierādījumus, kas apstiprinātu apsūdzētā norādītās ziņas par alibi. Turklāt ne apsūdzētais, ne viņa aizstāvis šāda satura lūgumu nav pieteikuši arī apelācijas instances tiesai.

Vidzemes apgabaltiesa, izvērtējot apsūdzētā norādītās ziņas, ka viņš iepriekš nekad nav izdarījis velosipēdu zādzības, secina, ka, arī pieņemot, ka apsūdzētais iepriekš nav izdarījis velosipēdu zādzības, minētais apstāklis nav vērtējams kā apstiprinājums tam, ka apsūdzētais nav izdarījis konkrēto noziedzīgo nodarījumu.

Vidzemes apgabaltiesa, izvērtējot apsūdzētajam celto apsūdzību, secina, ka apsūdzētajam celtā apsūdzība atbilst Kriminālprocesa likuma 405. panta pirmās daļas 2. punktā un Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta 3. punkta a. apakšpunktā noteiktajam regulējumam. Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzētajam izvirzītajā apsūdzībā visi izdarītā noziedzīgā nodarījuma faktiskie apstākļi atbilstoši kriminālprocesa gaitā pierādītajiem apstākļiem ir izklāstīti pietiekami pilnīgi, un tajā atbilstoši kriminālprocesa gaitā pierādītajiem apstākļiem ir atainota ikviena apsūdzētajam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīme. Apsūdzībā pietiekami precīzi ir norādīti noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laiks, vieta un izdarīšanas veids, tostarp apsūdzībā pietiekami precīzi ir norādītas noziedzīgā nodarījuma sastāva objektīvās puses pazīmes – apsūdzētā ārējās izpausmes darbības, izdarot svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību), kas bija saistītas ar noziedzīgā nodarījuma objekta – cietušā mantisko interešu apdraudējumu, noziedzīgā nodarījuma sastāva subjektīvā puse – apsūdzētā vaina tieša nodoma veidā, kas nepārprotami izriet no apsūdzētā ārējās izpausmes darbībām. Tādējādi Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzētajam celtā apsūdzība ir konkrēta un pilnīga. Turklāt tā uzskatāmi un nepārprotami raksturo apsūdzētajam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu un neliedz apsūdzētajam iespēju īstenot viņam Kriminālprocesa likuma 20. panta pirmajā daļā garantētās tiesības uz aizstāvību. Vidzemes apgabaltiesa ņem vērā, ka apsūdzētais pirmās instances tiesas sēdē, noskaidrojot viņa attieksmi pret apsūdzību, ir norādījis, ka celtā apsūdzība viņam ir saprotama (2021. gada 13. jūlija tiesas sēdes audioieraksts, kas atrodas Tiesu informatīvajā sistēmā) . Tāpat apsūdzētais pirmās instances tiesā ir aktīvi izmantojis savas tiesības uz aizstāvību, jo par apsūdzībā norādītajiem apstākļiem ir sniedzis liecību, kurā ir minējis ziņas par faktiem, kas, apsūdzētā ieskatā, norāda, ka viņš nav izdarījis inkriminēto noziedzīgo nodarījumu. Apsūdzētais arī apelācijas sūdzībā ir norādījis savus argumentus, kas, viņaprāt, norāda uz to, ka viņš nav izdarījis inkriminēto noziedzīgo nodarījumu. Vidzemes apgabaltiesa secina, ka visi minētie apstākļi kopumā apstiprina, ka apsūdzētajam visa kriminālprocesa gaitā bija saprotamas viņam inkriminētās darbības, kas atbilst Krimināllikuma 175. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāvam, un apsūdzētais zināja, kādas konkrēti un kādos apstākļos izdarītas darbības viņam tiek inkriminētas celtās apsūdzības ietvaros, lai viņš varētu par tām izteikties. Līdz ar to Vidzemes apgabaltiesa noraida apelācijas sūdzībā izteiktos iebildumus par celtās apsūdzības kvalitāti.

Vidzemes apgabaltiesa, novērtējot visus kriminālprocesa laikā iegūtos pierādījumus to kopumā un savstarpējā sakarībā, atzīst, ka ar kriminālprocesā esošajiem ticamiem, attiecināmiem, pieļaujamiem un pietiekamā apjomā esošajiem pierādījumiem, proti, ārpus saprātīgām šaubām, ir pierādīts, ka apsūdzētais ir izdarījis Krimināllikuma 175. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu pirmās instances tiesas spriedumā norādītajos apstākļos. Pirmās instances tiesa attiecībā uz apsūdzētā vainīguma konstatāciju ir pareizi novērtējusi visus kriminālprocesā esošos pierādījumus, tostarp apsūdzētā liecībā minētās ziņas par faktiem, t. sk. apsūdzētās norādītās ziņas par alibi, un devusi tiem atbilstošu, argumentētu vērtējumu.

Pierādīšana un pierādījumi ir reglamentēti Kriminālprocesa likuma 9. nodaļā. Kriminālprocesa likuma 128. pants attiecas uz pierādījumu ticamību, Kriminālprocesa likuma 129. pants – uz pierādījumu attiecināmību, bet Kriminālprocesa likuma 130. pants – uz pierādījumu pieļaujamību. Kriminālprocesa likuma 124. panta piektā daļa un 19. panta trešā daļa attiecas uz saprātīgu šaubu izslēgšanu, t. i., uz pierādījumu pietiekamību. Vidzemes apgabaltiesa, izvērtējot pirmās instances tiesas taisīto spriedumu, atzīst, ka pirmās instances tiesa, iztiesājot krimināllietu un taisot spriedumu, minētās likuma normas ir ievērojusi.

Vidzemes apgabaltiesa, pretēji apelācijas sūdzībā norādītajam, secina, ka nav konstatējami apstākļi, kas norādītu, ka pirmās instances tiesa, iztiesājot krimināllietu, būtu pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 15. pantā nostiprinātā pamatprincipa par tiesībām uz lietas izskatīšanu taisnīgā, objektīvā un neatkarīgā tiesā un Kriminālprocesa likuma 16. pantā nostiprinātā pamatprincipa par tiesībām uz objektīvu kriminālprocesa norisi pārkāpumus, uz ko ir norādīts iesniegtajā apelācijas sūdzībā. Vidzemes apgabaltiesa ņem vērā, ka ne apsūdzētais, ne viņa aizstāvis pirmās instances tiesas sēdes laikā nav izteikuši iebildumus pret pirmās instances tiesas (tiesneses) darbu krimināllietas iztiesāšanas gaitā, kā arī nav izmantojuši viņiem likumā piešķirtās tiesības pieteikt noraidījumu pirmās instances tiesas tiesnesei. Minētie apstākļi apstiprina, ka apsūdzētajam un viņa aizstāvim nav bijuši pamatoti iebildumi pret pirmās instances tiesas darbu, iztiesājot krimināllietu. Tāpat Vidzemes apgabaltiesa ņem vērā to, ka apsūdzētais apelācijas sūdzībā nav norādījis uz konkrētiem apstākļiem, kā, viņaprāt, ir izpaudusies pirmās instances tiesas rīcība, pārkāpjot Kriminālprocesa likuma 15. un 16. pantā nostiprinātos pamatprincipus. Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja nepiekrišana pirmās instances tiesas spriedumam nevar būt par pamatu, lai atzītu, ka pirmās instances tiesa, iztiesājot krimināllietu būtu pārkāpusi kādu no Kriminālprocesa likuma 2. nodaļā norādītajiem kriminālprocesa pamatprincipiem.

Vidzemes apgabaltiesa, pretēji apsūdzētā apelācijas sūdzībā norādītajam, atzīst, ka pirmās instances tiesa, taisot notiesājošu spriedumu, ir ievērojusi Kriminālprocesa likuma 512. panta prasības. Vidzemes apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa, taisot notiesājošu spriedumu, ir pamatojusies uz attiecīgajām materiālo un procesuālo tiesību normām. Tāpat pirmās instances tiesa

spriedumu ir pamatojusi ar Kriminālprocesa likuma 512. panta otrajā daļā minētajiem pierādījumiem. Pirmās instances tiesa atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527. panta otrajā daļā noteiktajam ir norādījusi pierādījumus, uz kuriem pamatoti tiesas atzinumi, kas ir bijuši par pamatu notiesājošajam spriedumam. Turklāt pirmās instances tiesa ir motivējusi, kāpēc tā ir noraidījusi citus pierādījumus, tostarp noraidījusi ziņas par faktiem, kas izriet no apsūdzētā dotajām liecībām, t. sk. apsūdzētā norādītās ziņas par alibi. Visi pirmās instances tiesas atzinumi par noziedzīgā nodarījuma apstākļiem, kurus pirmās instances tiesa ir ietvērusi pierādītā noziedzīgā nodarījuma aprakstā, ir pamatoti ar kriminālprocesā iegūtajiem pierādījumiem atbilstoši Kriminālprocesa 124. panta piektajā daļā norādītajam pierādīšanas standartam. Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja nepiekrišana pirmās instances tiesas spriedumam, tajā ietvertajam pierādījumu vērtējumam un no pierādījumu vērtējuma izdarītajiem atzinumiem, nevar būt par pamatu, lai atzītu pirmās instances tiesas spriedumu par nepamatotu vai prettiesisku.

Vidzemes apgabaltiesa nekonstatēja, ka pirmās instances tiesa savā spriedumā, kas attiecas uz apsūdzētā vainīguma konstatāciju un apsūdzētā izdarītā noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju, būtu pieļāvusi kādus būtiskus procesuālo tiesību pārkāpumus vai arī būtu pieļāvusi kādus materiālo tiesību pārkāpumus, uz ko ir norādīts apelācijas sūdzībā.

Vidzemes apgabaltiesa atzīst par pamatotām apsūdzētā apelācijas sūdzībā paustās norādes, ka pirmās instances tiesa nav vērtējusi ziņas par viņa veselības stāvokli.

Vidzemes apgabaltiesa, izvērtējot pirmās instances tiesas apsūdzētajam noteikto sodu, ņem vērā, ka saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta trešo daļu likumdevējs ir klasificējis Krimināllikuma 175. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu kā mazāk smagu noziegumu. Krimināllikuma 175. panta pirmās daļas (likuma redakcijā, kas bija spēkā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā) sankcija kā sodu paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem, īslaicīgu brīvības atņemšanu, piespiedu darbu (soda veida pašreizējais nosaukums – sabiedriskais darbs) vai naudas sodu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta pirmo daļu sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija, ievērojot šā likuma vispārīgās daļas noteikumus.

Krimināllikuma 46. panta otrā daļa noteic, ka, nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu un apsūdzētā personību.

Atbilstoši Krimināllikuma 46. panta trešajai daļai, nosakot soda mēru, ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta ceturto daļu brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Vidzemes apgabaltiesa pievienojas juridiskajā literatūrā norādītajam, ka ziņas, kas raksturo personību, un kurām ir krimināltiesiska nozīme, skar četrus cilvēka dzīves un darbības aspektus: 1) fizisko stāvokli, 2) psihisko stāvokli, 3) sociālo statusu un 4) tiesisko statusu, un to izvērtēšana ļauj, no vienas puses, noskaidrot personas noziedzīgās uzvedības cēloņus, tās noziedzīgo tieksmju stabilitāti, bet, no otras puses, noteikt maksimāli lietderīgo soda veidu, lai sasniegtu tā mērķi. Savukārt apstākļi, kas raksturo personas fizisko stāvokli, ir personas veselības stāvoklis un invaliditāte (Krastiņš U., Liholaja V. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I-VIII^2 nodaļa). Trešais papildinātais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2021, 203. lpp.).

Tādējādi personas veselības stāvokļa izvērtējumam ir būtiska nozīme individualizēta un taisnīga soda noteikšanā.

Ziņas par faktiem, kas izriet no krimināllietā esošā 2021. gada 19. februāra nosūtījuma uz Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisiju atvasinājuma, apstiprina, ka apsūdzētajam ir konstatētas vairākas smagas saslimšanas un smagi veselības traucējumi. Veselības traucējumu dēļ apsūdzētā ikdienas aktivitātes un pašaprūpe praktiski ir neiespējama. Apsūdzētais uz nosūtījuma sagatavošanas laiku ir bijis kopjams (lietas pirmā sējuma 105.-106. lapas).

Ziņas par faktiem, kas izriet no krimināllietā esošā Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas 2021. gada 16. jūnija lēmuma Nr. /numurs/ atvasinājuma, apstiprina, ka apsūdzētajam ir konstatētas vairākas smagas saslimšanas un smagi veselības traucējumi, tostarp smagi redzes traucējumi. Apsūdzētajam veselības traucējumu dēļ ir izveidojies ļoti smagas pakāpes funkcionālo spēju ierobežojums. Ar minēto lēmumu apsūdzētajam ir noteikts vispārējo darbspēju zaudējums 80%-100% apmērā, un noteikta pirmā invaliditātes grupa. Invaliditāte un darbspēju zaudējums ir noteikti no 2021. gada 14. aprīļa līdz 2023. gada 13. aprīlim (lietas pirmā sējuma 103.-104. lapas).

Ziņas par faktiem, kas izriet no krimināllietā esošā Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas 2021. gada 16. jūnija atzinuma Nr. /numurs/ atvasinājuma, apstiprina, ka apsūdzētajam bija indikācijas asistenta pakalpojuma nepieciešamībai no 2021. gada 14. aprīļa līdz 2023. gada 13. aprīlim (lietas pirmā sējuma 110. lapa).

Invaliditātes likuma 5. panta pirmā daļa noteic, ka invaliditāte ir ilgstošs vai nepārejošs ļoti smagas, smagas vai mērenas pakāpes funkcionēšanas ierobežojums, kas ietekmē personas garīgās vai fiziskās spējas, darbspējas, pašaprūpi un iekļaušanos sabiedrībā.

Saskaņā ar Invaliditātes likuma 6. panta trešās daļas 1. punkta a) apakšpunktu I invaliditātes grupa ir ļoti smaga invaliditāte.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumu Nr. 805 "Prognozējamās invaliditātes, invaliditātes un darbspēju zaudējuma noteikšanas un invaliditāti apliecinoša dokumenta izsniegšanas noteikumi" 5. pielikuma 3.4. piezīmi funkcionēšanas ierobežojumi ļoti smagi, ja funkcionēšana ir ļoti ierobežota vai praktiski nav iespējama (nepieciešamība pēc pastāvīgas vai biežas epizodiskas palīdzības vai uzraudzības ikdienas dzīves aktivitātēs).

No apsūdzētā apelācijas instances tiesas sēdē dotās liecības izriet, ka apsūdzētais smago redzes traucējumu dēļ faktiski ir kļuvis akls, kam apelācijas instances tiesai, ņemot vērā ziņas par faktiem, kas izriet no nosūtījuma uz Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisiju, Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas 2021. gada 16. jūnija lēmuma un Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas 2021. gada 16. jūnija atzinuma atvasinājumiem, nav pamata neticēt.

Neskatoties uz to, ka lietā nav dokumenti, kas apstiprinātu, ka apsūdzētajam būtu pagarināta invaliditātes grupa, Vidzemes apgabaltiesa ņem vērā, ka apelācijas instances tiesai ir iesniegti dokumentu atvasinājumi, no kuru satura izriet, ka apsūdzētajam joprojām ir konstatētas vairākas smagas saslimšanas un smagi veselības traucējumi, tostarp smagi redzes traucējumi, kas savulaik ir bijuši par pamatu tam, lai ar Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas 2021. gada 16. jūnija lēmumu apsūdzētajam noteiktu vispārējo darbspēju zaudējumu 80%-100% apmērā un noteiktu pirmo invaliditātes grupu. Apsūdzētais minēto saslimšanu un veselības traucējumu dēļ ir atkārtoti nosūtīts uz Veselības un darbspēju ekspertīzes valsts komisiju, lai tā izlemtu jautājumu par invaliditātes grupas noteikšanu (lietas otrā sējuma 66. un 67. lapas). Tādējādi Vidzemes apgabaltiesai nav pamata secināt, ka apsūdzētā veselības stāvoklis kopš krimināllietas iztiesāšanas pirmās instances tiesā būtu uzlabojies.

Vidzemes apgabaltiesa pievienojas judikatūrā izteiktajai atziņai, ka personas ar veselības traucējumiem ieslodzījumā ir pakļautas lielākām ciešanām, nekā veselas personas. Tādēļ ir rūpīgi izvērtējama nepieciešamība šādām personām piemērot ar brīvības atņemšanu saistītu sodu. Izvērtējot ar smagu slimību sirgstošu personu iespēju izciest ar brīvības atņemšanu saistītu sodu, jāņem vērā Latvijas Republikas Satversmes 95. un 111. pantā noteiktās pamattiesības (Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2020. gada 8. aprīļa lēmums lietā Nr. SKK-91/2020).

Atbilstoši Latvijas Republikas Satversmes 95. pantā noteiktajam nevienu nedrīkst pakļaut nežēlīgam vai cilvēka cieņu pazemojošam sodam.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 111. pantu valsts aizsargā cilvēku veselību un garantē ikvienam medicīniskās palīdzības minimumu.

Atbilstoši Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 3. pantam nevienu cilvēku nedrīkst pakļaut spīdzināšanai vai cietsirdīgi vai pazemojoši ar viņu apieties vai sodīt.

Eiropas Cilvēktiesību tiesa, interpretējot Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 3. pantu, ir norādījusi: ja persona sirgst ar smagu slimību, tad valstij jānodrošina iespēja tai piemērot tāda veida sodu un tā izpildes pasākumus, kas nepakļautu attiecīgo personu tik lielām grūtībām un ciešanām, kuras pārsniedz pieļaujamo ciešanu līmeni (Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2009. gada 10. marta sprieduma lietā Paladi v. Moldova, iesnieguma Nr. 39806/05, 72. punkts).

Vidzemes apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa, neskatoties uz to, ka tās rīcībā bija Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas 2021. gada 16. jūnija lēmuma Nr. /numurs/ atvasinājums, lemjot jautājumu par apsūdzētajam nosakāmo sodu, nav ņēmusi vērā ziņas par apsūdzētajam konstatētajiem smagiem veselības traucējumiem un ar tiem saistīto invaliditāti. To apstiprina fakts, ka pirmās instances tiesa spriedumā vispār nav pieminējusi ziņas par faktiem, kas izriet Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas 2021. gada 16. jūnija lēmuma Nr. /numurs/ atvasinājuma. Līdz ar to ir secināms, ka pirmās instances tiesa nav izvērtējusi, vai apsūdzētajam, kuram bija konstatēti ļoti smagi funkcionēšanas ierobežojumi un bija nepieciešama pastāvīga vai bieža epizodiska palīdzība vai uzraudzība ikdienas dzīves aktivitātēs, šāda palīdzība vai uzraudzība var tikt nodrošināta brīvības atņemšanas soda izciešanas vietā, un vai apsūdzētais netiks pakļauts tādām ciešanām, kas sasniedz necilvēcīgas un pazemojošas izturēšanās slieksni. Tāpat pirmās instances tiesa nav vērtējusi, vai apsūdzētais, atrodoties brīvības atņemšanas vietā, varēs saņemt visu viņam nepieciešamo medicīnisko palīdzību.

Vidzemes apgabaltiesa, izvērtējot ziņas par apsūdzētajam konstatētajiem smagiem veselības traucējumiem, ņem vērā, ka apsūdzētajam ir konstatēti ļoti smagi funkcionēšanas ierobežojumi, kas cita starpā ir saistīti arī ar ļoti nopietniem redzes traucējumiem, kuru dēļ apsūdzētajam bija indicēti asistenta pakalpojumi. Tādējādi Vidzemes apgabaltiesa likumsakarīgi secina, ka apsūdzētajam ir nepieciešama pastāvīga palīdzība un uzraudzība ikdienas dzīves aktivitātēs. Vidzemes apgabaltiesa ņem vērā, ka šāda palīdzība un uzraudzība, ņemot vērā konstatētos ļoti nopietnos redzes traucējumus, apsūdzētajam ir nepieciešama visu diennakti. Līdz ar to apsūdzētais brīvības atņemšanas soda izciešanas vietā ikdienas aktivitātēs būtu pilnīgi atkarīgs no medicīniskā personāla vai citu notiesāto atbalsta un palīdzības. Turklāt Vidzemes apgabaltiesa ņem vērā, ja apsūdzētais šādu atbalstu un palīdzību savlaicīgi un pienācīgi nesaņems, tad apsūdzētais, atrodoties brīvības atņemšanas iestādē, tiks pakļauts nežēlīgam un cilvēka cieņu pazemojošam sodam, tādējādi pārkāpjot Latvijas Republikas Satversmes 95. pantā garantētās pamattiesības. Tāpat Vidzemes apgabaltiesa ņem vērā, ka, neskatoties uz to, ka apsūdzētajam ir konstatētas vairākas nopietnas saslimšanas, kas ir saistītas ar ļoti smagiem funkcionēšanas ierobežojumiem, kriminālprocesā nav pierādījumu (kriminālprocesā apsūdzētajam nav veikta tiesu medicīniskā ekspertīze veselības stāvokļa noteikšanai, lai noskaidrotu, vai apsūdzētais, ņemot vērā viņam konstatētos veselības traucējumus, var izciest sodu brīvības atņemšanas vietā, kā arī nav pieprasītas ziņas Ieslodzījuma vietu pārvaldei, vai apsūdzētajam, ņemot vērā viņam konstatētos veselības traucējumus, ieslodzījuma vietā var tikt nodrošināta pilnvērtīga medicīniskā palīdzība) tam, vai apsūdzētais, izciešot brīvības atņemšanas sodu, soda izpildes vietā varēs saņemt visu viņam nepieciešamo medicīnisko palīdzību, lai tādējādi apsūdzētajam tiktu nodrošinātas Latvijas Republikas Satversmes 111. pantā garantētās pamattiesības.

Vidzemes apgabaltiesa, ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, secina, ka pirmās instances tiesa nepamatoti ir noteikusi apsūdzētajam ar brīvības atņemšanu saistītu sodu. Tādēļ Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams daļā par sodu tā nesamērīguma dēļ, un apsūdzētajam par Krimināllikuma 175. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu ir nosakāms ar brīvības atņemšanu nesaistīts soda veids.

Vidzemes apgabaltiesa, nosakot apsūdzētajam piemērojamā soda veidu, ņem vērā, ka apsūdzētais ir izdarījis mazāk smagu noziegumu. Tādējādi likumdevējs ir atzinis, ka minētais noziedzīgais nodarījums ir ar salīdzinoši zemu bīstamības un kaitīguma pakāpi.

Vidzemes apgabaltiesa ņem vērā, ka apsūdzētais ir izdarījis tīšu noziedzīgu nodarījumu pret citas personas īpašumu, ar kuru tika aizskartas cietušā mantiskās intereses.

Ar apsūdzētā izdarīto noziedzīgo nodarījumu cietušajam tika nodarīts materiālais kaitējums 640 EUR apmērā, kas nav atlīdzināts.

Vidzemes apgabaltiesa, nosakot soda veidu, ņem vērā arī ziņas, kas raksturo apsūdzētā personību.

Apsūdzētais šā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā bija trīs reizes sodīts krimināla kārtā par tīšu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu (citas sodāmības par apsūdzētā iepriekš izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem šā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā bija likumā noteiktajā kārtībā dzēstas):

1) ar Zemgales apgabaltiesas 2011. gada 16. februāra spriedumu par Krimināllikuma 253.[1] panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1. punktu, ar brīvības atņemšanu uz pieciem gadiem, policijas kontroli uz diviem gadiem un mantas konfiskāciju. Spriedums ir stājies spēkā 2013. gada 15. janvārī. Apsūdzētais brīvības atņemšanas sodu ir izcietis 2015. gada 8. aprīlī, bet policijas kontroli – 2017. gada 7. aprīlī;

2) ar Rīgas rajona prokuratūras prokurora 2018. gada 21. februāra priekšrakstu par sodu par Krimināllikuma 281. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar piespiedu darbu uz 100 stundām. Prokurora priekšraksts par sodu ir stājies spēkā 2018. gada 4. martā. Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2018. gada 16. oktobra lēmumu apsūdzētajam neizciestais piespiedu darbs ir aizstāts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 23 dienām. Lēmums ir stājies spēkā 2018. gada 27. novembrī. Apsūdzētais īslaicīgās brīvības atņemšanas sodu ir izcietis 2018. gada 8. novembrī;

3) ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019. gada 10. janvāra spriedumu par Krimināllikuma 175. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar brīvības atņemšanu uz septiņiem mēnešiem. Spriedums ir stājies spēkā 2019. gada 29. janvārī. Apsūdzētais brīvības atņemšanas sodu ir izcietis 2019. gada 24. februārī.

Turklāt par apsūdzēto pirms konkrētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas bija taisīts cits notiesājošs spriedums, kas šā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā nebija stājies spēkā. Proti, apsūdzētais ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018. gada 3. decembra spriedumu bija sodīts par Krimināllikuma 281. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu. Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu apsūdzētajam tika noteikts galīgais sods pēc kopības ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017. gada 14. novembra spriedumu un Rīgas rajona prokuratūras prokurora 2018. gada 21. februāra priekšrakstu par sodu, proti, brīvības atņemšana uz trim mēnešiem 28 dienām. Spriedums ir stājies spēkā 2019. gada 9. aprīlī. Apsūdzētais brīvības atņemšanas sodu ir izcietis 2019. gada 25. decembrī (lietas pirmā sējuma 31.-36. lapas).

Apsūdzētā personību negatīvi raksturo fakts, ka apsūdzētais šo noziedzīgo nodarījumu ir izdarījis tikai dažas dienas pēc ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019. gada 10. janvāra spriedumu piespriestā brīvības atņemšanas soda izciešanas. Tādējādi ir secināms, ka apsūdzētajam piespriestais brīvības atņemšanas sods nav sasniedzis soda mērķi, jo apsūdzētais soda izciešanas laikā nav izdarījis nekādus secinājumus, lai mainītu savu uzvedības modeli un turpmāk vairs neradītu draudus sabiedrības drošībai.

Apsūdzētais ir sodīts divas reizes krimināla kārtā par tīšu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu arī pēc šā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas. Apsūdzētais pēdējo reizi ir sodīts ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2022. gada 7. aprīļa spriedumu par Krimināllikuma 175. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1. punktu, ar brīvības atņemšanu uz četriem mēnešiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu apsūdzētajam ir noteikts galīgais sods pēc kopības ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020. gada 4. februāra spriedumu, proti, brīvības atņemšana uz astoņiem mēnešiem (lietas pirmā sējuma 177.-178. lapas). Saskaņā ar Tiesu informatīvās sistēmas datiem minētais spriedums ir stājies spēkā 2022. gada 20. aprīlī. Apsūdzētais viņam piespriesto brīvības atņemšanas sodu ir izcietis.

Apsūdzētais ir vairākas reizes sodīts administratīvi par dažādu administratīvo pārkāpumu izdarīšanu. Apsūdzētais nav samaksājis nevienu no viņam administratīvo pārkāpumu lietu ietvaros uzliktajiem naudas sodiem (lietas pirmā sējuma 31.-36. lapas).

Apsūdzētajam ir četrdesmit septiņi gadi. Apsūdzētajam ir deklarēta dzīvesvieta (lietas pirmā sējuma 28. lapa).

Pirmās instances tiesa, izvērtējot ziņas par apsūdzētā personību, ir ņēmusi vērā apsūdzētā valstisko piederību, apsūdzētā ģimenes stāvokli, proti, ka apsūdzētais ir šķīries, un apsūdzētajam nav bērnu, ka apsūdzētais nestrādā (lietas pirmā sējuma 214.-225. lapas, pirmās instances tiesas pilna sprieduma 8. lapa).

Apsūdzētajam, kā jau tas ir minēts iepriekš apelācijas instances tiesas spriedumā, ir konstatētas vairākas smagas saslimšanas un smagi veselības traucējumi, kuru dēļ apsūdzētajam uz noteiktu laiku bija piešķirta pirmā invaliditātes grupa. Turklāt apsūdzētais minēto saslimšanu un veselības traucējumu dēļ ir atkārtoti nosūtīts uz Veselības un darbspēju ekspertīzes valsts komisiju, lai tā izlemtu jautājumu par invaliditātes grupas noteikšanu.

No krimināllietā esošajiem medicīniskajiem dokumentiem (to atvasinājumiem) izriet, ka apsūdzētajam vismaz daļa no smagajām saslimšanām un smagiem veselības traucējumiem ir bijusi jau pirms šā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas. Tādējādi ir secināms, ka apsūdzētajam konstatētie veselības traucējumi nav kavējuši (atturējuši) apsūdzēto izdarīt noziedzīgas darbības.

Pirmās instances tiesa nav konstatējusi apsūdzētā rīcībā Krimināllikuma 47. panta pirmajā daļā paredzētos atbildību mīkstinošos apstākļus. Tādus nekonstatē arī Vidzemes apgabaltiesa.

Vidzemes apgabaltiesa nekonstatēja apstākļus, kurus tiesai būtu pamats atzīt par atbildību mīkstinošajiem apstākļiem apsūdzētā rīcībā saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otrās daļas noteikumiem.

Vidzemes apgabaltiesa, ņemot vērā to, ka apsūdzētais ir izdarījis tīšu noziedzīgu nodarījumu pēc notiesāšanas par agrāk izdarītiem tīšiem noziedzīgiem nodarījumiem, par kuriem sodāmība šā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā nebija noņemta vai dzēsta likumā noteiktajā kārtībā, atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti, atbilstoši Krimināllikuma 27. panta noteikumiem, apsūdzētā rīcībā ir konstatējusi Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1. punktā paredzēto atbildību pastiprinošo apstākli – to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Vidzemes apgabaltiesa, ņemot vērā to, ka tiesa piespriež sodu konkrētai personai, atzīst, ka tiesai, nosakot piemērojamā soda veidu, it īpaši ir jāņem vērā vainīgā personība un tādējādi ir jānodrošina soda individualizācija.

Vidzemes apgabaltiesa, ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, atzīst, ka apsūdzētais par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir sodāms ar Krimināllikuma 175. panta pirmās daļas sankcijā paredzēto vieglāko soda veidu – naudas sodu.

Vidzemes apgabaltiesa secina, ka šajā gadījumā naudas sods ir vienīgais soda veids, ko apsūdzētajam, ņemot vērā viņam konstatētos nopietnos veselības traucējumus, ir iespējams piemērot. Turklāt tas atbilst sabiedrības un apsūdzētā interesēm, šādā veidā panākot Krimināllikuma 35. panta otrajā daļā paredzēto soda mērķi – aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt vainīgo personu un panākt, lai vainīgais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas. Apsūdzētais, izpildot viņam piespriesto naudas sodu, tiks pakļauts soda ietekmei tādā mērā, kas atbilst izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam un kaitīgumam, veicinās apsūdzētā un citu sabiedrības locekļu pārliecību pildīt un ievērot likumus un atturēties no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 41. panta otro daļu naudas sods kā pamatsods atbilstoši noziedzīgā nodarījuma kaitīgumam un vainīgā mantiskajam stāvoklim ir nosakāms: [..]

2) par mazāk smagu noziegumu – trīs līdz tūkstošs Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā; [..].

Atbilstoši Krimināllikuma 41. panta 2.[1] daļai naudas sods ir nosakāms tādā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā, kāds tas ir sprieduma taisīšanas dienā, norādot spriedumā šā naudas soda summu Latvijas Republikas naudas vienībās.

Saskaņā ar Krimināllikuma 41. panta ceturto daļu vainīgā mantisko stāvokli nosaka, novērtējot viņa iespējas nekavējoties samaksāt naudas sodu vai gūt paredzamus ienākumus, kas viņam ļautu likumā noteiktajā laikā samaksāt uzlikto naudas sodu.

Tādējādi Vidzemes apgabaltiesa, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā apsūdzētā izdarītā noziedzīgā nodarījuma radīto kaitīgumu, to, ka tiesas rīcībā nav noteiktu ziņu par apsūdzētā mantisko stāvokli (ikmēneša ienākumiem, piederošajiem īpašumiem u. tml.), atbildību pastiprinošo apstākli apsūdzētā rīcībā un to, ka apsūdzētā rīcībā nav konstatēti atbildību mīkstinoši apstākļi.

Vidzemes apgabaltiesa, ņemot vērā to, ka tiesas rīcībā nav noteiktu ziņu par apsūdzētā mantisko stāvokli, kā arī ievērojot ziņas par apsūdzētā veselības stāvokli, secina, ka apsūdzētajam naudas sods par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir nosakāms tuvu tā minimālajam apmēram, ko par mazāk smaga nozieguma izdarīšanu ir iespējams piemērot.

Vidzemes apgabaltiesa, ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, atzīst, ka apsūdzētais par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir sodāms ar naudas sodu četru Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā jeb 2480 EUR.

Vidzemes apgabaltiesa secina, ka iepriekš minētais naudas soda apmērs ir samērīgs un pietiekams, lai panāktu konkrēto

krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu un sasniegtu soda mērķi.

Vidzemes apgabaltiesa, ņemot vērā to, ka pirmās instances tiesas spriedums tiek atcelts daļā soda noteikšanu par Krimināllikuma 175. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, atzīst, ka vienlaikus pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams arī daļā par galīgā soda noteikšanu pēc spriedumu kopības.

Vidzemes apgabaltiesa, ņemot vērā to, ka apsūdzētajam par izdarīto noziedzīgo nodarījumu tiek piespriests naudas sods, un pirmās instances tiesa, nosakot apsūdzētajam galīgo sodu pēc spriedumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piektās daļas noteikumiem, ievērojot to, ka ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2022. gada 7. aprīļa spriedumu apsūdzētajam ir piespriests sods par smaga nozieguma izdarīšanu, ir piemērojusi vislabvēlīgākos likuma (Krimināllikuma 50. panta trešās daļas) noteikumus par piespriesto sodu daļēju saskaitīšanu, atzīst, ka, atceļot pirmās instances tiesas spriedumu daļā par galīgā soda noteikšanu pēc spriedumu kopības, šā kriminālprocesa ietvaros apsūdzētajam nav nosakāms galīgais sods pēc spriedumu kopības. Vidzemes apgabaltiesa ņem vērā, ka, ievērojot Krimināllikuma 50. panta trešās un piektās daļas jēgu, galīgajam sodam pēc vairākiem spriedumiem ir jābūt lielākam par sodu, kāds ir noteikts ar konkrēto spriedumu, kā arī lielākam par sodu, kāds ir noteikts ar iepriekšējo spriedumu. Vidzemes apgabaltiesa ņem vērā, ka šajā gadījumā, nosakot apsūdzētajam galīgo sodu pēc spriedumu kopības, apelācijas instances tiesai nav tiesiska pamata pasliktināt apsūdzētā stāvokli un piemērot Krimināllikuma 50. panta trešās daļas bargākos noteikumus par piespriesto sodu pilnīgu saskaitīšanu. Līdz ar to Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka jautājums par galīgā soda noteikšanu apsūdzētajam pēc spriedumu kopības ir risināms Kriminālprocesa likuma 649. panta kārtībā pēc tam, kad būs stājies spēkā galīgais nolēmums šajā kriminālprocesā.

Vidzemes apgabaltiesa, ņemot vērā to, ka apsūdzētajam par izdarīto noziedzīgo nodarījumu tiek piespriests sods, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu, secina, ka nav nepieciešams apsūdzētajam kriminālprocesā izraudzīt kādu drošības līdzekli.

Vidzemes apgabaltiesa, ņemot vērā to, ka kriminālprocesā laikā ir pierādīts, ka apsūdzētais nozaga cietušajam piederošo mantu 640 EUR vērtībā, atzīst, ka pirmās instances tiesa tiesiski un pamatoti ir piedzinusi no apsūdzētā par labu cietušajam kaitējuma kompensāciju 640 EUR.

Rezolutīvā daļa

Vidzemes apgabaltiesa, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563. panta pirmās daļas 3. punktu un 565. panta pirmās daļas 4. punktu,

n o s p r i e d a :

Atcelt Rīgas pilsētas tiesas 2022. gada 8. novembra spriedumu daļā par soda noteikšanu /pers. C/ par Krimināllikuma 175. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu un galīgā soda noteikšanu pēc spriedumu kopības.

/pers. C/ sodīt par Krimināllikuma 175. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar naudas sodu 4 (četru) Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā jeb 2480 EUR (divtūkstoš četrsimt astoņdesmit *euro*).

Nenoteikt /pers. C/ galīgo sodu pēc spriedumu kopības.

/pers. C/ ir pienākums samaksāt naudas sodu 30 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas un iesniegt pirmās instances tiesai dokumentu, kas apliecina naudas soda samaksu.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt (noprotestēt) kasācijas kārtībā Augstākajai tiesai Kriminālprocesa likuma 574. vai 575. pantā norādīto iemeslu dēļ 10 dienu laikā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību (protestu) Vidzemes apgabaltiesā.

Pilns spriedums tiks sagatavots un būs pieejams 2023. gada 17. oktobrī.

Noteikts jauns pilna sprieduma pieejamības laiks – 2023. gada 1. novembris.

Priekšsēdētājs A. Melbergs

Tiesnese G. Krieviņa

Tiesnese E. Driba